

A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló törvénytervezet lényegi elemei:

Összeállítás

Mint az a tervezet címéből is tévedhetetlenül kiderül, 2012. Január elsejétől a korhatár előtti nyugellátásokat a kormány megszünteti.

Átmeneti időszakokra azonban bizonyos korosztályok, továbbá bizonyos érintett rétegek számára a korhatár előtti nyugellátások kiváltására két új fogalmat vezet be a „korhatár előtti ellátás és a szolgálati járandóság” formájában. E két ellátást a központi költségvetés terhére kívánja finanszírozni, ezáltal a nyugdíjasszától függetleníti, azonban továbbra is a nyugdíjfolyósító szerv folyósítja.

A megszűnő nyugellátások a következők:

- előrehozott öregségi nyugdíj,
- csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj,
- korkedvezményes nyugdíj,
- bányásznyugdíj,
- korengedményes nyugdíj,
- az ún. művészeti öregségi nyugdíj,
- a polgármesteri tisztségviselők és az önkormányzati képviselők öregségi nyugdíja,
- az Európai Parlament magyarországi képviselőinek megállapított öregségi nyugdíj,
- az országgyűlési képviselők számára -2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések alapján megállapított - öregségi nyugdíj,
- és a szolgálati nyugdíj.

Az új ellátások megállapítására, folyósítására, igénybevételükhöz szükséges részletekre fő szabályként a társadalombiztosítási nyugellátásokra vonatkozó jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy ahol nyugellátásként, vagy nyugdíjként említi a jogszabály, ott a korhatár előtti ellátást, vagy szolgálati járandóságot kell majd érteni.

A két új ellátás a tervekkel ellentétben a rendszeres évenkénti nyugdíjemelések mértékével emelkedni fog.

A tervezet kimondja, hogy 2011. december 31-ét követően korhatár előtti öregségi nyugdíj nem állapítható meg.

Kiemeli azonban, hogy mely esetekben kell a már megállapított ellátásokat **öregségi nyugdíjként 2012. Január elsejétől továbbfolyósítani.**

Ezek a következők:

- az 1949.-ben vagy azt megelőzően született, a megszűnő nyugellátások valamely formájában - a szolgálati nyugdíj kivételével- nyugdíjban részesülő személynek a nyugdíját,
- az 1954.-ben vagy azt megelőzően született, szolgálati nyugdíjban részesülő személynek a szolgálati nyugdíja csökkentések nélküli teljes összegét,
- továbbá annak a korhatár előtti öregségi nyugdíjban részesülő nőnek a korhatár előtti öregségi nyugdíját, aki 2011. december 31-én rendelkezik a Tny. 18. § (2a)–(2d)

bekezdésében meghatározott jogosultsági idővel, azaz már valamilyen előrehozott/ korhatár előtti ellátásban részesül, és 2011. dec. 31-ig a 40 éves jogosultságot is megszerzi.

A második bekezdés tartalmazza a csökkentés nélküli teljes összeg fogalmát. Mit jelent ez?

A jogszabály tervezet két esetben előírja az ellátás összegének személyi jövedelemadóval csökkentését. E két forma, a szolgálati járandóság, valamint az országgyűlési képviselők, polgármesterek részére folyósítandó korhatár előtti ellátás. Erre a későbbiekben visszatérünk.

Korhatár előtti ellátásként kell továbbfolyósítani 2012. Január elsejétől:

az 1950-ben vagy ezt követően született,

- a megszűnő korhatár előtti nyugellátásban már részesülő személynek a nyugdíját (kivételesen az országgyűlési képviselők és a szolgálati nyugdíj), a 2012. Januári nyugdíjmelés mértékével növelt összegben,
- az országgyűlési képviselők nyugdíját, a 2012. évi nyugdíjmelés mértékével növelt összegben, és esetükben az ellátásuk összegét csökkenteni kell a tárgyévben érvényes SZJA mértékével.

Jogosultak az SZJA törvény szerinti adókedvezmény érvényesítésére.

Ha módosul a SZJA mértéke, az ellátás mértéke is módosul.

Szolgálati járandóságként kell továbbfolyósítani 2012. Január elsejétől:

Az 1955-ben vagy azt követően született, szolgálati nyugdíjban részesülő személynek a nyugdíját, az éves nyugdíjmelés mértékével növelt, valamint az SZJA mértékével csökkentett összegben.

Az SZJA-val csökkentett összegű ellátás nem lehet kevesebb a 2011. December 31-én hatályos minimálbér 150%-ánál, ha a nyugdíj összege sem volt ennél alacsonyabb.

Jogosultak az SZJA törvény szerinti adókedvezmény érvényesítésére. Ha módosul a SZJA mértéke, az ellátás mértéke is módosul.

Nem csökkenthető a szolgálati járandóság összege, ha pl. a szolgálati jogviszony megszüntetése egészségi, fizikai, pszichés alkalmatlanság miatt következett be, vagy például a már megállapított nyugdíj összege nem haladta meg a minimálbér 150%-át. További részletek a tervezetben 5.§.

A tervezetben szerepel, hogy aki 2012. január elsejéig jogot szerzett **nyugdíjnövelésre** (munkavégzés), ezt a jogát a két új ellátási forma esetén is érvényesítheti.

A korhatár előtti ellátás megállapításának fontosabb szabályai:

Korhatár előtti ellátásra jogosult:

- az 1952-ben vagy azt megelőzően született nő és az 1951-ben vagy azt megelőzően született férfi, aki az előrehozott, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybevételéhez szükséges szolgálati időt 2011. december 31-éig megszerezte,
- az az 1953-ben született nő, aki 59. életévét betöltötte és a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig, de legkésőbb 2012. december 31-éig legalább 37 év szolgálati időt szerzett,

- az, aki a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig, de legkésőbb 2012. december 31-éig karkedvezményre jogosultságot szerzett,
- az, aki 2011. december 31-éig a bányásznyugdíjra való jogosultságot megszerezte,
- az, aki 2011. december 31-éig művészeti öregségi nyugdíjra jogosultságot szerzett,
- az, akivel a biztosítással járó jogviszonyának megszüntetéséhez szükséges egyoldalú jognyilatkozatot e törvény hatálybalépését megelőzően írásban közölték, vagy a jogviszonyt megszüntető megállapodást e törvény hatálybalépését megelőzően írásban megkötötték, feltéve, hogy a biztosítással járó jogviszony megszűnését követő nap 2012. évben van, és a jogosult a biztosítással járó jogviszony megszűnését követő napon korhatár előtti nyugellátásra jogosult lett volna.

feltéve, hogy

- a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötte be,
- a kezdő napján biztosítással járó jogviszonyban nem áll,
- átmeneti bányászjáradékra nem jogosult,
- és a kezdő napján rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A karkedvezmény érvényesítésénél a korhatár előtti ellátást a nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően annyi évvel kérheti ahány igazolt karkedvezményes évvel rendelkezik 2012. december 31-ig. Ha a karkedvezmény érvényesítésére 2012-ben kerül sor, akkor a korhatár előtti ellátás kezdő napját megelőző napig szerzett évek vehetők számításba.

Az ellátás összegét a társadalombiztosítás szabályai szerint kell meghatározni oly módon, ahogy az a csökkentés nélküli, a csökkentett összegű előrehozott, és az előrehozott nyugellátásokhoz tartozó szabályokat alkalmazni kell. Részletek a jogszabály tervezetben 8. §.

A szolgálati járandóság megállapításának szabályai:

2011. december 31-ét követően szolgálati járandóságra jogosult

- az, akivel felmentését közölték, azzal az indokkal, hogy a felmentési idejét követően szolgálati nyugellátásra lett volna jogosult.
- Az, akinek a megállapított rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíját felülvizsgálat keretében megszüntetik, ha megszüntetésig legalább 25 év hivatásos szolgálati jogviszonyban szerzett szolgálati időt szerzett, beleszámítva a szolgálati időbe a rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban 2011. december 31-éig eltöltött időt is,

feltéve, hogy

- a szolgálati járandóság kezdő napjáig az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötte be,
- a szolgálati járandóság kezdő napján biztosítással járó jogviszonyban nem áll,
- és a szolgálati járandóság kezdő napján rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Ez esetben is a szolgálati járandóság összegét az éves nyugdíjemelés mértékével növelten, az SZJA-val csökkentve kell megállapítani a korábban említett 150%-os korlát/szabály figyelembevételével.

Kereső tevékenység a két új ellátási forma mellett:

Marad az előrehozott/korai nyugdíjak, valamint a nők 40 éves jogosultsági idejénél alkalmazott kereseti korlátozás, azaz a minimálbér 18-szorosának éves mértéke.

A szabály bővül annyival, hogy a 2008-as év előtt megállapított előrehozott ellátásban részesülőkre is kiterjesztik a korlátozást, de csak a 2012. Június 30-át követően szerzett jövedelmeket fogják náluk figyelembe venni. (fél éves türelmi idő)

Az ellátásokat kérelemre szüneteltetni lehet, és szintén kérelemre, a szükséges dokumentumok benyújtásával ismételten folyósítható az ellátás. Részletek: 12.§ - 15.§.

Az ellátás megszűnésének esetei:

A korhatár előtti ellátás és a szolgálati járandóság megszűnik, ha

- a jogosult meghal,
- a jogosult az öregségi nyugdíjkorhatárt betölti,
- a jogosult részére - a nők 40 éves jogosultsági ideje alapján - öregségi nyugdíjat állapítanak meg,
- a nyugdíjmegállapító szerv a jogosult kérelmére megszünteti, vagy
- a nyugdíjmegállapító szerv a fekete foglalkoztatás, vagy szolgálati járandóságnál jogerős bírósági döntés alapján elítélt esetben, vagy korengedményes nyugdíj szabályainak megszegése esetén hivatalból megszünteti, pl. szabálytalan visszafoglalkoztatás.

A büntetés fekete foglalkoztatás esetén maximum egy év időtartamra folyósított ellátás visszafizetése.

A korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személyek öregségi nyugdíja:

Ha a **korhatár előtti ellátásban** részesülő személy az öregségi nyugdíjkorhatárt betölti, az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésének napjától a korhatár előtti ellátásnak a csökkentés nélküli összegét öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani. (a csökkentés az szja-t jelenti az országgyűlési képviselők esetén)

Ha a **szolgálati járandóságban** részesülő személy az öregségi nyugdíjkorhatárt betölti, az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésének napjától a szolgálati járandóság csökkentések nélküli teljes összegét öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani. (a csökkentés itt is az szja-t jelenti)

Az öregségi nyugdíj a fenti két bekezdés szerinti folyósítása esetén a nyugdíjas – a nyugdíjkorhatár betöltését követő hat hónapon belül – a nyugdíjmegállapító szervtől **kérheti az öregségi nyugdíj összegének ismételt megállapítását**, ha a korhatár előtti ellátás vagy szolgálati járandóság alatt legalább 365 nap szolgálati időt szerzett.

A hozzátartozói nyugellátások megállapítása során is a fenti szabályokban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell. (a hozzátartozói nyugellátások megállapításának alapja is a csökkentés nélküli összeg)

A legmarkánsabb pontokat emeltem ki, rávilágítva a módosítás lényegére, de a tervezet még sok részletszabályozást, rengeteg, az új ellátási formák jogharmonizációja miatt szükséges törvény - és rendeletmódosítást tartalmaz.

Tervezet csatolva.

Királykuti Míra

Budapest, 2011. október 18.